

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR19

GİRİŞ23

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI,
TÜRK-İSVİÇRE VE ALMAN HUKUKUNDAKİ YERİ, ÇEŞİTLERİ, HUKUKİ NİTELİĞİ,
KURULMASI, ŞEKLİ VE BAZI SÖZLEŞME ilişkileri İLE KARŞILAŞTIRILMASI

§ 1.ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI,
TÜRK-İSVİÇRE VE ALMAN HUKUKUNDAKİ YERİ25

I. TANIMI25

II. TÜRK-İSVİÇRE VE ALMAN HUKUKUNDAKİ YERİ26

A. Türk Hukukunda26

B. İsviçre Hukukunda27

C. Alman Hukukunda28

§ 2. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN
ÇEŞİTLERİ29

I.BORÇLAR HUKUKUNA TABİ ÖLÜNCEYE KADAR
BAKMA SÖZLEŞMESİ30

II.MİRAS HUKUKUNA TABİ ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA
SÖZLEŞMESİ31

§ 3. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN
HUKUKİ NİTELİĞİ33

I. TAM İKİ TARAFAYA BORÇ YÜKLEYEN SÖZLEŞME
OLMASI33

A. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde33

B. Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde33

C. Tam İki tarafa Borç Yükleyen Sözleşme Olmanın Sonuçları34

II. İVAZLI BİR SÖZLEŞME OLMASI35

A. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi Bakımından35

B.Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi Bakımından36

III. RIZAI BİR SÖZLEŞME OLMASI37

IV.SONUÇLARI TALİH VE TESADÜFE BAĞLI SÖZLEŞME OLMASI37

V.SÜREKLİ BORÇ İLİŞKİSİ DOĞURAN BİR SÖZLEŞME OLMASI39

VI. BAĞIMSIZ BİR SÖZLEŞME OLMASI41

A.Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi Bakımından41

B.Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi Bakımından41

§ 4. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI43

I. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI43

A. Bakım Alacaklısı (*Pfründer*)44

1. Bakım Alacaklısının Gerçek Kişi Olması44

2. Bakım Alacaklısının Evli Olması44

a.Bakım Alacaklısının Evli Olmasının Sözleşmenin Kurulmasına Engel Olmaması44

b. Bakım Alacaklısının Sonradan Evlenmesi46

3. Bakım Alacaklısının Birden Fazla Olması47

4. Bakım Alacaklısının Üçüncü Kişi Olması47

5. Bakım Alacaklısının Bakıma Muhtaç Olmasının Gerekip Gerekmediği49

B. Bakım Borçlususu (*Pfrundgeber*)49

1. Bakım Borçlusunun Gerçek ya da Tüzel Kişi Olması49

2. Bakım Borçlusunun Bakım Alacaklısına Nafaka Vermekle Yükümlü Olmasının Sözleşmeye Etkisi50

3. Bakım Borçlusunun Birden Fazla Olması51

4. Bakım Borçlusunun Evli Olması51

II. TARAFLARIN EHLİYETİ53

A. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi53

1. Bakım Alacaklısı Bakımından53

2. Bakım Borçlususu Bakımından54

B. Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi55

1. Bakım Alacaklısı Bakımından55

2. Bakım Borçlusu Bakımından56

§ 5. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN ŞEKLİ57

I.BORÇLAR HUKUKUNA VE MİRAS HUKUKUNA TABİ
ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN ŞEKLİ57

A. Resmi Şekil Şartı58

B. Resmi Şekli Gerçekleştirmeye Yetkili Olanlar58

C. Düzenlemeye Katılma Yasağı61

1. Fiil Ehliyeti Bulunmayanlar61

2. Bir Ceza Mahkemesi Kararıyla Kamu Hizmetinden
Yasaklılar62

3. Okur Yazar Olmayanlar62

4. Tarafların Eşi, Üstsoy ve Altsoy Kan Hısımları, Kardeşleri ve Bu Kişilerin Eşleri62

D. Resmi Şeklin Gerçekleştirilme Süreçleri63

1. Tarafların İradelerini Resmi Memura Beyan Etmeleri64

2. Beyanların Kaleme Alınması66

3. Tarafların Sözleşme Metnini Okuması ve Sözleşmeyi İmza Etmeleri (Okuma Yazma Bilmeyenler İçin
Resmi Memur Tarafından Okunma ve Taraf Beyanı)66

4. Sözleşmenin Resmi Memurca İmza Edilmesi68

5. Tarafların Beyanı İle Tanıkların Beyan ve İmzaları68

II.DEVLETÇE TANINMIŞ BAKIM KURUMU TARAFINDAN
YETKİLİ MAKAMLARCA BELİRLENEN KOŞULLARA
UYULARAK YAPILAN SÖZLEŞMELERDE ŞEKİL69

A. Adi Yazılı Şekil Şartı69

B. Yetkili Makamlarca Belirlenen Koşullara Uyulmaması71

C. Bakım Kurumunun Mirasçı Atanması72

III.ŞEKİL NOKSANLIĞININ SONUÇLARI72

A. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde72

B. Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde74

C. Dürüstlük Kuralının Etkisi75

1. Genel Olarak75

2. Bakım Borçlusunun Edimini Bakım Alacaklısı Ölünceye Kadar İfa Etmesi76

3. Bakım Alacaklısının Sözleşmenin Yapılmasından Kısa Bir Süre Sonra Ölmesi77

§ 6. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN BAZI SÖZLEŞME İLİŞKİLERİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI78

I. ÖMÜR BOYU GELİR SÖZLEŞMESİ78

II. SATIŞ SÖZLEŞMESİ80

III. BAĞIŞLAMA SÖZLEŞMESİ82

IV. HİZMET SÖZLEŞMESİ84

V. İNANÇ SÖZLEŞMESİ85

VI. KUMAR VE BAHİS86

VII. SİGORTA SÖZLEŞMESİ87

VIII. OTURMA HAKKI88

İKİNCİ BÖLÜM
ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNDE
TARAFLARIN HAKLARI VE BORÇLARI, İFA YERİ,
İFA ZAMANI VE ZAMANAŞIMI

§ 1. TARAFLARIN HAKLARI ve BORÇLARI89

I. BAKIM ALACAKLISININ HAKLARI VE BORÇLARI89

A. Bakım Alacaklısının Hakları89

1. Ölünceye Kadar Bakımını İsteme89

a. Bakım Alacağıın Özellikleri89

aa. Devredilemezlik89

bb. Rehnedilemezlik91

cc. Haczedilemezlik91

dd. Takas Yasağı92

b. Bakım Alacağıın Kapsamı93

2. Bakım Alacağıın Teminat Altına Alınmasını İsteme95

a. Kanundan Kaynaklanan Teminat96

aa. Kanuni İpotek Hakkı97

aaa. İpoteğin Kurulması98

aaaa. Üç Aylık Süre İçinde İpoteğin Tescilini İsteme Hakkı98

bbbb. Kanuni İpoteğin Tescil Şekli100

bbb.İpoteğin Terkini102

bb.Bakım Alacaklısının Kanuni İpotek Kurulması Hakkından Feragati103

b. Sözleşmeden Kaynaklanan Teminat103

aa. Aynı Hak Tesisi104

aaa. İpotek104

aaaa. İpoteğin Türü104

bbbb. İpotek Tutarının Tespiti105

bbb. Taşınmaz Yükü105

ccc. Taşınır Rehni106

ddd. Oturma Hakkı107

eee. İntifa Hakkı108

bb. Şahsi Hak Tesisi108

aaa. Kefalet108

bbb. Ceza Koşulu110

B. Bakım Alacaklısının Borçları111

1. Malvarlığı Değerini Devretme Borcu111

a.Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde113

b. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde113

2. Dürüstlük Kurallarına Uygun Hareket Etme ve Bakım Borçlusunun Aile Topluluğunun (Ev Birliğinin) Düzenine Uyuma Borcu114

II. BAKIM BORÇLUSUNUN HAKLARI VE BORÇLARI114

A. Bakım Borçlusunun Hakları114

1. Malvarlığı Değerinin Devrini İsteme114

a.Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde114

aa. Taşınmazlar Bakımından115

bb. Taşınırlar Bakımından116

cc. Alacak Hakkı Bakımından117

b.Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde117

2. Hapis Hakkı120

3. Bakım Alacaklısının Tasarruflarına Karşı Başvurulabilecek İmkânlar (Bağışlama ve Ölüme Bağlı Tasarruflara İtiraz)121

4. Savurganlık Yüzünden Bakım Alacaklısının Kısıtlanmasını Talep125

B. Bakım Borçlusunun Borçları125

1.Bakım Alacaklısını Aile Topluluğuna (Ev Birliğine) Kabul Etme Borcu126

2. Bakım Alacaklısını Besleme129

3. Bakım Alacaklısını Giydirme130

4. Bakım Alacaklısına Harçlık Verme130

5. Bakım Alacaklısının Hastalığında Bakım ve Tedavisini Sağlama130

6. Hukuki Masrafları Karşılama132

7. Bakım Alacaklısının Ölümü Halinde Mezar Yeri ve Defin Masrafları ile Mezarın Bakım Masraflarını Karşılama132

a. Mezar Yeri ve Defin Masrafları133

b. Mezarın Bakım Masrafları133

§ 2. İFA YERİ ve ZAMANI134

I.BAKIM BORÇLUSUNUN BORÇLARINI İFA YERİ VE ZAMANI134

II. BAKIM ALACAKLISININ BORÇLARINI İFA YERİ VE ZAMANI135

§ 3. ZAMANAŞİMİ136

I. TARAFLARIN HAKLARI BAKIMINDAN ZAMANAŞİMİ136

A. Bakım Borçlusunun Hakları Bakımından136

B. Bakım Alacaklısının Hakları Bakımından137

II. ZAMANAŞİMİNİN DURMASI139

III. DÜRÜSTLÜK KURALI VE ZAMANAŞIMI140

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNE KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK TALEP ve İDDİALAR ve ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

§1.ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNE KARŞI İLERİ SÜRÜLEBİLECEK TALEP VE İDDİALAR141

I. NAFKA ALACAKLILARINCA AÇILAN İPTAL DAVASI141

A. İptal Davasının Şartları142

1. Bakım Alacaklısına Karşı Yasal Bir Nafaka Talep
Hakkının Varlığı142

2. Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesi Nedeniyle
Nafaka Ödeme İmkânının Kaybı143

B. İptal Davasının Açılabileceği Süre144

C. İptal Davası Sonucu Verilen Kararın Etkileri145

1. Sözleşmenin İptali146

2.Sözleşmenin İptali Yerine Bakım Borçlusuna Nafaka Ödeme Zorunluluğu Yüklenmesi147

II.MUVAZAA SEBEBİNE DAYALI KESİN HÜKÜMSÜZLÜK İDDİASI İLE SAKLI PAY KURALLARINI İHLAL EDEN SÖZLEŞMEYE KARŞI TENKİS DAVASI148

A. Muvazaa Sebebine Dayalı Kesin Hükümsüzlük İddiası ve İspatı148

1. Muvazaa Sebebine Dayalı Kesin Hükümsüzlük İddiası148

a. Taşınırlar Bakımından Hüküm ve Sonuçları150

b. Taşınmazlar Bakımından Hüküm ve Sonuçları151

2. Muvazaanın İspatı154

B. Saklı Pay Kurallarını İhlal Edilmesi Halinde Tenkis Davası158

1. Tenkis Davası Açabilmenin Şartları160

2. Tenkis Davası160

a. Tenkis Davasının Tarafları161

aa. Davacı161

aaa. Saklı Payı Zedelenen Mirasçılar161

bbb. Saklı Payı Zedelenen Mirasçının Alacaklıları veya İflas İdaresi162

bb. Davalı162

b. Yetkili ve Görevli Mahkeme164

c. Davanın Açılabilceği Süre164

aa. Hak Düşürücü Süre164

bb. Tenkis Def'i165

d.İspat Yükü ve İspat Yükünü Yerine Getirmede Dikkat Edilecek Kriterler166

3. Dava Sonucu Verilen Kararın Etkileri171

III.BAKIM ALACAKLISININ ALACAKLILARINCA AÇILAN İPTAL DAVASI172

A. İptal Davası173

1. Genel Olarak173

2. İptal Davası İle Muvazaa Arasındaki İlişki174

3. İcra ve İflas Kanununda Düzenlenen Tasarrufun İptali Halleri176

a. Bağışlamaya Dayanan İptal Davası (İİK m. 278)177

b.Zarar Verme Kastından Dolayı İptal Davası (İİK m. 280)180

B. İptal Davasının Şartları181

C. İptal Davasının Tarafları182

1. Davacı182

2.Davalı183

D. Yetkili ve Görevli Mahkeme184

E. Davanın Açılabilceği Süre185

F. İptal Davasının Etkileri185

§ 2. ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ188

I. GENEL SONA ERME SEBEPLERİ188

A. Borcun İfası188

B. Bozma (İkale) Sözleşmesi188

C. İrade Bozukluğu Sebebiyle İptal189

II. ÖZEL SONA ERME SEBEPLERİ190

A. Tarafların Edimleri Arasında Önemli Ölçüde Oransızlık Bulunması Sebebiyle (Önel Verilerek) Sözleşmenin Feshi ve Feshin Sonuçları191

1. Fesih191

a. Fesih ve Dönmeye İlişkin Görüşler191

b. Feshin Şartları193

aa. Edimler Arasında Önemli Ölçüde Oransızlık194

bb. Bağışlama Kastının Bulunmaması195

cc. Fesih Bildirimi196

2. Feshin Sonuçları197

a. Sözleşmenin Sona Ermesi197

b. Edimlerin İadesi198

aa. Bakım Alacaklısının İade Borcu198

bb. Bakım Borçlusunun İade Borcu199

cc. Bakım Alacaklısı ile Bakım Borçlusunun Birbirlerinden Olan Alacakları İçin Takasın Mümkün Olup Olmaması199

B. Sözleşmenin Devamının Çekilmez Hale Gelmesi veya Önemli Sebeplerle Önel Verilmeksizin Feshi ve Feshin Sonuçları199

1. Fesih200

a. Fesih ve Dönmeye İlişkin İleri Sürülen Görüşler200

b. Feshin Sebepleri203

aa. Sözleşmeden Doğan Borçlara Aykırı Davranılması Sebebiyle Sözleşmeye Devamın Çekilmez Hale Gelmesi Sebebiyle Fesih203

bb. Önemli Sebeplerden Dolayı Fesih205

2. Fesih Bildirimi206

3. Feshin Sonuçları207

a. Sözleşmenin Sona Ermesi208

aa. Tarafların Aldıklarını İade Etmesi209

bb. Kusurlu Tarafın Kusursuz Tarafa Tazminat
Ödemesi211

b.Fesih Yerine Bakım Alacaklısına Ömür Boyu Gelir Bağlanması213

aa.Fesih Yerine Bakım Alacaklısına Ömür Boyu Gelir Bağlanması İçin Dava Açmaya Gerek Olmaması215

bb. Fesih Beyanında Bulunmadan Ömür Boyu
Gelire Çevirmenin İstenmesi216

cc. Hâkimin Ömür Boyu Gelire Karar Vermesinin Sözleşmeye Etkisi216

dd. Ömür Boyu Gelirin Belirlenmesi, Ömür Boyu
Gelirin Ödenmeye Başlayacağı Zaman, Ömür Boyu Gelirin Ödeme Şekli ve Ömür Boyu Gelirin
Ödenmemesinin Yaptırımı218

aaa. Ömür Boyu Gelirin Belirlenmesi218

bbb. Ömür Boyu Gelirin Ödenmeye Başlayacağı Zaman219

ccc. Ömür Boyu Gelirin Ödenme Şekli220

ddd.Ömür Boyu Gelirin Ödenmemesinin
Yaptırımı220

4. Önel Verilmeksizin Feshin Miras Hukukuna Tabi
Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde Uygulanması221

5. Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma
Sözleşmesinde Mirasçılıktan Çıkarmaya İlişkin
Hükümlerin Değerlendirilmesi222

C. Bakım Borçlusunun Ölümü225

1. Borçlar Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma Sözleşmesinde226

a. Bakım Alacaklısının Bir Yıl İçinde Sözleşmeyi Feshetme İmkânı226

b. Ölen Bakım Borçlusunun Yerine Mirasçılarının
Geçmesi229

2. Miras Hukukuna Tabi Ölünceye Kadar Bakma
Sözleşmesinde231

a.Bakım Alacaklısının Malvarlığı Değerlerini
Hayatta İken Devretmesi231

b.Bakım Alacaklısının Malvarlığı Değerlerini
Hayatta İken Devretmemesi231

D. Bakım Borçlusunun İflası232

1. Borçlar Hukukuna Tabi Ölüncüye Kadar Bakma Sözleşmesinde²³³

a. Sözleşmenin Sona Ermesi²³³

b. Bakım Alacaklısının Bakım Borçlusunun Gelecekte İfa Edeceđi Edim Yükümlülükleri Yerine, Anapara Deđerine Eşit Bir Parayı Talep Hakkı²³⁵

2. Miras Hukukuna Tabi Ölüncüye Kadar Bakma Sözleşmesinde²³⁶

E. Bakım Borçlusunun Malvarlığı Deđerlerinin Haczi ve Hacze Katılma²³⁶

1. Bakım Borçlusunun Malvarlığı Deđerlerinin Haczi²³⁶

2. Üçüncü Kişilerce Bakım Borçlusuna Karşı Gerçekleştirilen Hacze Katılma (Hacze İştirak)²³⁶

SONUÇ²⁴¹

KAYNAKÇA²⁴⁵